

עבודת השם

פירוש "מלות-מסעי"

הכבוד וקפץ בתוך גיהנם, אמרו לו רבנו מה קרה כאן? אמר להם כעת אני נמצא בעולם האמת אני מעיד על עצמי שקיימתי לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה גם קימתי מצוות פדיון שבועיים זה למדתי מהקדוש ברוך הוא פרה שישים רבוא נפשות מישראל ממצרים ואמר כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ועוד הבטיח לנו כל המקיים היוצא מפיו וגם הצדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים, לכן אינני זו מכאן עד שאני עושה פדיון שבועיים מגיהנם הלכו הצדיקים לפני הקדוש ברוך הוא, אמרו לו מה לעשות עם רבי יהודה לייב, שנכנס בגיהנם ולא רוצה לצאת בידיים ריקניות, אמר הקדוש ברוך הוא שיפתחו הפנקס של פדיון שבועיים לדאות כמה נפשות הציל בחיים שלו? ומצאו מאתיים ועשרים, אז נתן לו רשות שייקח מספר כזה, מה עשה רבי יהודה לייב, ירד במדרג השביעי ששם היו אותם הנשמות שיורדים ואינם עולים והיו כמה שנים נדונים שם, הוציא משם כפלים מזה, ובכל מדרג שהיה עולה היה מוציא גם משם, אמר לו הממונה מה אתה עושה? כבר לקחת יותר מכפלים, אמר לו זה מתנה והכניסם לנגן עדן, כשראיתי כוחו של צדיק קראתי את נכדי על שמו רבי יהודה לייב שיוכה לעשות חיים וחיל, אז שמחו כולם. ומצאנו למדים לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה אז זוכה לכמה מעלות ראשית כל תפילותיו נשמעים, ויש בכוחו לבטל גזרות רעות, וגם אחר אריכות ימים יש בכוחו להוציא נשמות מגיהנם ולהציל מצרות את החיים והמתים (אהבת חיים).

"נתן תיתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך". אמרו רבותינו זיכרונם לברכה, מה בין נדר לנדבה? נדר, מתנדב ולא נתן תכף, נדבה הרי זה נתן תכף, וידוע שהקדוש ברוך הוא חפץ בנדבה שאומר הרי זה. שהוא נתן במזומן. תכף ומיד. אבל הנודר שאומר הרי עלי לתן כך וכך. אף על פי שמקיים אחר כך נקרא חוטא. והנה נמצא הנדבה שאומר הרי זה. עושה שתי נתינות בבת אחת בזה אחר זה, הראשונה בפיו שאומר הרי צדקה ושניה שנותן בידו לגבאי או לעני תכף. מה שאין כן הנודר, אומר בפיו שעה זו ובשעה אחרת נתן בידו. שאין נתינת הרי סמוכה לנתינת הפה, ולכן הצדקה נקראת פדיון כי צרוף פה עם יד יהי אותיות פד"יה או יפד"יה ללמד כי עיקר הצדקה הראויה להיות פדיה לנפש. הוא על ידי שהאדם נתן צדקה תכף שתהיה נתינת היד סמוכה לנתינת הפה. שיהיו מחוברים יחד שאז יהיה מהם צרוף פד"יה או צרוף יפד"יה וזה שאמר נתן תיתן לו רוצה לומר שני נתינות סמוכים זה לזה ומחוברים זה לזה. והם של הפה ושל היד.

"איש ביידי נדר לה, אוהשבע שבועה לאסר אסר על-נפשו-לא יחל, דברו: ככל-היצא מפיו, יעשה." (מסות ליג)
"לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" כי מי שאינו מדבר דברים בטלים אלא כל היוצא מפיו מקיים, גם הקדוש ברוך הוא יעשה דבריו, כי צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים (פניני התורה). מעשה נורא על רבי יצחק הלוי מברדטשוב זכרנו לברכה שמנהגו היה למול רק בבוקר תכף אחרי תפילת שחרית, והנה פעם ביתו הביאה ילד וביום המילה כרגיל באו כל החסידים בבוקר והוא גמר תפילתו ונכנס בביתו בתו, אמר להם תחכו לי, הוא נכנס לחדר מיוחד וסגר עליו מבפנים ונשאר שם ארבע שעות רצופות, וכל אחד ואחד כמעט משתגע באין סבלנות לא יודע מתי יצא? אם לזכת הביתה או להישאר שם? כמובן גם אבי הבן גם היולדת מצטערים מאוד מלראות שהקהל הולך ומתפורז ולא נשאר שם כי אם מנין מצומצם, ואחר זמן זה יצא בשמחה גדולה מל את הילד ותכף קרא שמו יהודה לייב, אבי הבן שזה חתנו, אותו הרגע היה מצטער כי רצה לקרוא לילד שם אחר אבל שתק.

ואחרי המילה סדרו סעודת מצווה, ובאמצע הסעודה שאל חתנו שני שאלות, שאלה ראשונה למה איחר כל כך ארבע שעות ולא מל תכף כרגיל? שאלה שניה למה קרא אותו יהודה לייב כי רציתי לקרוא לו שם אחר אמר להם לכל המסובים שמחה גדולה יש לי היום וכדאי לספר לכם, כשבאתי לכאן בדרך ראיתי ענן שחור ורעש גדול בפנים העניין, רצתי תכף בתוך החדר הזה לשמוע ולראות מה קרה? שמעתי אחרי הפרגוד שנפטר צדיק יסוד עולם ושמו רבי יהודה לייב מעיר אפטא אותו הרגע יצאו כתות צדיקים מגן עדן בתופים ובמחולות לקבל את האורח הנכבד וידעו צדיקים כאלה דרכם לנגן עדן צריכים לעבור דרך גיהנם כשהגיע לאותו המקום ופתאום עזב את כל הגדולה ואת כל

19:27	כניסת השבת
20:30	צאת השבת
19:48	שקיעה
24:00	ר. תם
5:50	הנץ

הפטרה: "שמענו דבר ה'"

"ויסעו, מִמֶּרֶה, וַיָּבֹאוּ, אֵילָמָה" (מסעי לנט) המפרשים הקדושים פירשו זאת שכאשר אדם נוסע (בורח מתרחק) מהמרה השחורה והעצבות הוא מגיע אילמה. מלשון אלים חזק, דהיינו שמתחזק בעבודת ה' יתברך. והצדיק מרוזין וצ"ל אמר שיש לזה ראייה מהתורה שנאמר "ועתה אל תעצבו ואל יחד בעיניכם" מלמד שמי שמתעצב מגיע לכעס חס ושלום. מספרים על בן מלך אחד, שהיה בעצבות גדולה, וחשב לשלוח יד בנפשו. הלך להתייעץ עם אחד החכמים הגדולים של הממלכה, והוא השיאו עצה להשיג חולצה של אדם שאין לו דאגות ושמו בחלקו. וכשילבש חולצה זו יתרפא. מיד הלך בן המלך והתחיל לחפש נסיכים, עשירים, רוזנים, מי שמח בחלקו למי אין דאגות? פעם אחת יצא בחברת עבדיו כדי לצוד ציד, ובדרכו פגש איזה רועה צאן יושב תחת העץ ומנגן בחלילו, ונראה כאילו אינו מבני עולם הזה. פנה אליו הנסיך ושאל אותו לשמו ולמעשיו, ענה לו אותו רועה צאן, שהוא יוצא בכל בוקר לרעות את צאנו, ויושב לנוח, ולנגן מעט, וכך מבלה הוא את יומו בששון ובשמחה, ולא חסר לו מאומה. הביט בו הנסיך וראה אותו לבוש בלוי סחבות וגופיה דלה עליו. שאל בן המלך

את רועה הצאן: "האם אתה שמח בחלקך?" ענה לו הרועה: "כן" המשיך בן המלך לחקרו: "האם אין לך דאגות? ענה לו הרועה: "אין". חזר ושאלו: "האם היית מוכן להתחלף איתי ולהיות נסיד? ענה לו: "לא". הרהר הנסיך בליבו שהנה זכה סוף סוף למצוא אדם ששמח בחלקו, ואינו דואג. פנה אליו הנסיך ואמר לו, שהוא מבקש ממנו חולצה אחת תמורת תשלום. ענה לו אותו רועה צאן בפשטות ובתמימות: "אין לי חולצה"... ילמד אדם ממעשה זה, שלא העושר הוא המביא את האושר, אלא אפילו עני חסר אמצעים יכול לשמח את עצמו על ידי מה שיש לו. מייצגו בתורה הקדושה בפרשת וישלח כשנפגשו יעקב ועשיו, הציגו איש לרעהו את כל הבנים והבנות שברשותם והנה יעקב אבינו, עליו השלום, אמר "יש לי כל". כלומר ולא חסר לי מאומה. ואילו עשו הרשע אמר: "יש לי רב" דהיינו, יש לי הרבה. כך היא מדתם של רשעים, שאינם שמחים בחלקם, אך אנו עם ישראל חי וקיים לעד בזכות השמחה בכל מה שתנו לנו הקדוש ברוך הוא, וכמאמר הכתוב: "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך" ועל ידי השמחה יכול לצאת מכל הצרות, כדכתיב: "כי בשמחה תצאון" ודרשו: "תצאון" מכל הצרות.

**סיפור בהמשכים
"סוד ההצלחה" חלק ב.**

ציצור: איש ישר-דרך היה מוניש החייט. פרנסתו הייתה בשפע. שמו של החייט המוכשר הגיע אף לאוזני הפריץ. הוא החליט לבקר את מוניש ולהתרשם מעבודתו. **המשך:** מוניש השתוקק להראות את כבודו לעיני כול. לכן הוביל את סחורתו בראש משלחת גדולה דרך רחוב היהודים, ועבר גם ליד ביתו של הרבי ממגולניץ. מוניש נכנס לארמון הפריץ בראש מורם, ובידיו המלחמה החדשה והיקרה. הפריץ ובני-משפחתו החלו למדוד את הבגדים, אך הבעת אכזבה עלתה על פניהם. הפריץ מדד בגד אחר בגד, ושום דבר לא השביע את רצונו. זעם רב נראה על פניו. שבעות מעטים נותרו עד הנשף, והוא עלול לנחול ביזיון. "אני נותן לך שבוע אחד לתקן את עבודתך ולהביא מערכת בגדים שתמצא חן בעינינו", צרח לעבר מוניש. "אם לא יהיו הבגדים מוכנים כראוי – רע ומר יהיה גורלך". מוניש עזב את הארמון שבור ורצוף. בקושי שירך את רגליו. הוא לא הבין מניין באה עליו הרעה הזאת. ברור היה לו כי לא יוכל להכין מערכת בגדים חדשה בתוך שבוע אחד. ממרומי ההצלחה נפל אל עמקי התהום. ופתאום ניצת בליבו זיק של תקווה. "אלך אל הרבי ממגולניץ, אולי יוכל להושיעני ממצבי העגום", חשב, ושם פעמי אל בית הרבי. בהיכנסו אל חדרו, טרם הספיק לפצות פה, נפל מתעלף. בדברי רוגע הקימו הצדיק מעלפונו, ואמר: "אם תציית לכל דברי, תזכה לראות את ישועת ה' הגדולה". מוניש הביע את הסכמתו והצדיק הורה: "עליך לפרוס את בגדי הפריץ, ולאחר מכן לשוב ולתפור אותם בדיוק באותם תפריים. עם הבגדים האלה תשוב אל הפריץ וה' יהיה בעזרך". החייט השתונם, אך הבין כי אין לפניו שום עצה אחרת. הוא ניגש למלאכה, פרס את כל הבגדים ותפר אותם מחדש בדיוק בקווי התפר הקודמים. בלב נשבר התייצב החייט לפני הפריץ, בעוד זה נוטל ממנו את הבגדים ומתחיל למדוד. קריאות התפעלות נפלטו מגרונו, הבגדים הקסימו אותו והוא לא פסק מלשבחם. הוא ציווה למשרתיו לפייס את מוניש ולמלא את תיקו כסף רב ומתנות, ונפרד ממנו בכבוד ובחיבה. מבלבל לגמרי פנה מוניש אל בית הצדיק בבקשה להסביר לו את פשר הדבר. חייך הצדיק ממגולניץ ואמר: "מוניש יקירי, את מלאכתך עשית נאמנה, ובבגדים עצמם לא היה כל דופי. אולם יש דבר אחד שבו הכול תלוי: זה החן הניתן מהשמים. ראיתי אותך כשהלכת בגאוה אל הפריץ, וידעתי שאיבדת את החן למעלה, וממילא סר חינוך גם בעיני הפריץ. "אולם כאשר פרמתי את התפרים שעשית מתוך גאווה ותפרת אותם מחדש בלב נשבר, מיד חזר אליהם החן" ... **סוף!**

**פנית ההלכות
"דין דבר שאינו מתכוון"**

ב. מה שאמר גורר אדם משה כיסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ, הוא הדין במטה כיסא וספסל גדולים, ואף על פי שעל פי רוב יעשה חריץ, מכל מקום כל שאין הדבר ודאי שיעשה חריץ, מותר. (ילקוט יוסף שבת כר ה' עמוד נ)

ג. יש להורות למעשה שלא לרכוב על אופניים [המיועדים לאנשים גדולים] בשבת. ואין לפרוץ גזר בזה. [ילקוט יוסף שבת כר ה' עמוד נ]. ונכון מאד להחמיר שלא לנסוע בשבת על אופניים, אפילו כשרוצה ללכת לדבר מצוה, וכמו שהסכימו כן הרבה אחרונים משום עובדין דחול. ובאיסור שבת החמורה ראוי לחוש לדבריהם להחמיר. [ביעו אומר חיי האר"ח סימן נד אות יב, ושם בהערות על רב פעלים ח"א בתחילה]. אבל אופניים קטנות תלת אופן [שלש גלגלים] המיועדות למשחק הילדים, מותר להניח לילדים שישחקו בהם בשבת, באופן שאין שם בטרייה ולא נדלקת מנורה. (ילקוט יוסף חינוך קטן עמוד רטז)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"